

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 406

Title Rudra nyāsa

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 406. Subject : Vedic Rit-

Title : Rudra nyāsa

Author : — Scribe : Śivaśankara

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 7.5" by 4" Extent : 9 foll.

Language : Sanskrit Script : Devanāgarī

Remarks : —

॥ श्रीरुद्राय नमः ॥ शिवाय नमः ॥ ॥ ॐ अथातः पंचांगरुद्राणां परमेश्वि
 ऋषिः । नमः शंभवेति बीजं । मयोन्नवेति शक्तिः । नमः शंभवायेति बीजं ।
 शिवतरायेति शक्तिः । ब्रह्मा बीजं । माया शक्तिः । ॐ कारो बीजं । सुषुम्ना शक्तिः ।
 इषुत्तङ्गो धन्वत्सङ्गा इति कीलकं । चत्वारिंशं गेति पुरश्चरणं । मम ममस्त
 पापक्षयार्थे श्रीरुद्रन्यामसर्वकं जपेति नियोगः ॥ ॐ याते रुद्र शिवात
 नूरवो ॥ श्री हि । शिवाय नमः ॥ १॥ अस्मिन्महत्पर्यवैत ० अधि तेषां ऽसि ।
 शिरमे नमः । ॐ सहस्राणि सहस्र ० तन्मसि । ललाटाय नमः । ॐ ह्र ० मः
 शुचिषद ० शतं बृहत् । भूमध्याय नमः । ॐ अंबकं यजा ० मृतात्ताने वा ।

न्यां नमः । ॐ नमः स्कन्धाय च पथ्याय च । कर्णन्यां नमः । ॐ मानसो केतन
 ये मानसप्रायुषि ० ह्र विष्मंतो नमसा विधेम ते । नासिकाये नमः । ॐ अवत
 त्पुधनु ० नव । मुखाय नमः । ॐ नीलग्रीवाः शिति ० सि । ॐ नीलग्रीवाः शि
 तिकंठादिव ० सि । कंठाय नमः । ॐ नमस्ते अस्त्वायुध ० धन्वने । बाहु
 न्यां नमः । ॐ याते हेति म ० जा उपबाहुन्यां नमः । ये तीर्था निप्रचरंति मृ
 ० सि । इस्ता न्यां नमः । ॐ मद्योजातं प्रपद्या ० मः । ॐ अंगुष्ठान्यां नमः । ॐ वा
 सदेवाय नमो ० मः । तर्जनी न्यां नमः । ॐ अघोरे न्योय ० पे न्यः । मध्यमान्यां
 नमः । ॐ तत्पुरुषाय विद्महे ० न्यात् । अनामिका न्यां नमः । ॐ ईशानः सर्ववि

द्याः शिवोः। कनिष्ठिका न्यां नमः। उं नमो वः किरिकेत्योः नमः। हृदयाय नमः।
 उं नमो गणेशाय नमः। हृदयाय नमः। उं नमो हिरण्यं नमः। पाश्र्वा न्यां
 नमः। उं विज्यं धनुः कपंत। अनेशनस्ये षवश्चानुरस्यं थिः। जठराय
 नमः। उं हिरण्यं नमः। विधेम। नां न्ये नमः। उं मीढुष्टमशिवतमंगहि। क
 टिन्यां नमः। उं ये नूतानां मधिं मि। गुह्याय नमः। उं जातवेदसे नमः।
 १। उं ताममिवर्णांतपम्रा न्वलंती विरोचनी कर्मफलेषु जुष्टां। दुर्गा देवी श
 रणमहं प्रपद्ये सुतरसितरमे नमः॥ २। उं अमे त्वं पारयानं शंयोः। ३। उं २
 विश्वामिनो दुर्गहा जातवेदः नमः॥ ४। उं एतना जितं महमानमुग्रमग्निं

दुवेमपरमा सधस्त्वा सनः पर्वदतिदुर्गाणि विश्वात्तामहे वोतिदुरितात्त्य
 मिः॥ ५। उं इष्टाश्वासिवंधश्वाजिनाशुश्वासिमेष्टाश्च सत्ते। अग्निष्टाहवेव
 सुतिः सजोषाः प्रीतिं वक्त्रिं वदुजातवेदाः॥ ६। अपानाय नमः। उं मानोम
 हां तां मानोवधीः पितरं मोतमानं रं प्रियामानसं नुवोरुदरीरवः। ऊरु न्यां न
 मः। उं एष ते रुद्रतागस्तं नृषस्वतेना वपसाः। जानु न्यां नमः। उं स हं स्तुष्ट जि
 सोमानः। उं धा न्यां नमः। उं विश्वं नूतं नुवनं यदा स वो ह्ये स्तु। गुफा न्यां
 नमः। उं ये पथां पथि न्यधः। तेषां सिपादा न्यां नमः। उं अथ वो च दधि न्यां
 नमः। उं कवचाय नमः। नमो बिम्बिने च कवचिने च। उपकवचाय नमः। उं न
 मा प्रस्तनी लयी वायं कर नमः। उं तृतीयनेत्राय नमः। उं प्रमुं वधन् नस्तं

मुत्तयोरार्त्तियोर्ज्यायाश्चतेहस्तद्वषवः परातातगवपाच्यस्त्रायफट्। उँय
 एतावंतश्चक्रयातन्मसि। इतिदिबन्धः॥ इतिप्रथमोऽध्यायः॥ उँनमोत्तगव
 तेरुद्रायेति। नमस्कारंमंत्राक्षराणिचसेत्। उँसूध्रैर्नमः॥ उँनासिकायेनमः
 मों॥ उँनलाटायनमः॥ उँनं। मुखायनमः॥ उँगं। कंठायनमः॥ उँवां। हृदयायन
 मः॥ उँतं। हस्तिहस्तायनमः॥ उँरु। वामहस्तायनमः॥ उँद्रां। नाभयेनमः॥
 उँयं। पश्चानमः॥ इतिमूर्धादिपादांतं। दशांगन्यामोद्वितीयः॥ उँसद्योजा
 तंप्रपण्यनमः॥ पादान्यांनमः॥ उँवामदेवायनमः॥ अरुन्यांनमः॥ उँअवा
 रेन्योथरूपेभ्यः॥ हृदयायनमः॥ उँतत्पुरुषायविण्यात्। मुखायनमः॥ उँईशा
 नः॥ सर्वविद्यानामीश्वरः॥ सर्वशिवो॥ मूर्ध्निनमः॥ हंसहंसदाशिवइतिमूर्ध्निन
 मः

मः॥ इतिद्वितीयोऽध्यायः॥ अथसंपुटीकरणं। उँवानारमिंद्रमविता०५। कुवेनुशक्रं
 पुरुकृतमिंद्रः॥ इंद्रायनमः॥ उँत्वंनोअग्नेवरुणस्यविण्मृत्तु। अग्नयेनमः॥
 उँसुगन्तःपंथांमत्तयंक्षणेभ्यस्मिन्नक्षत्रयमएतिराजा। यस्मिन्नेनमन्य
 षिचंतदेवास्तदस्यचित्रंहविषायजाम। यमायनमः॥ उँअमुचंतमयज
 मानमिच्छन्नेनस्येत्यांतस्करस्यान्वेषि। अन्धमस्मदिहृत्मातइत्यानमोदेवि
 : निर्जीतउन्धमस्तु। निर्जीतयेनमः॥ उँतत्वायामिबन्तिः। अहेडमानोवरुणे
 हवोध्रुशः॥ समानआयुःप्रमोषीः। वरुणायनमः॥ अनोनियुद्धिःशति०५।
 वायोअस्मिन्हविषिमा०नः॥ वायवेनमः॥ वयः॥ सोमवत०तः। प्रजावंतोअ
 शिमहि। सोमायनमः॥ उँतमीशानंजगतस्तु०स्वस्तये। ईशानायनमः॥ उँ

३ ग अस्मेरुद्रामेहनापर्वतासो देवाः। आकाशाय नमः। स्योनाष्टयिविन्नवाष्प
 थः। एथियेनमः। इन्द्रादिदिक्षु विन्यसेवामवात्मनिरोद्दीकरणं च त्वात्
 गच्छितैपापेः प्रमुच्यते। अर्वेत्ततश्च पराजितो नवति। ततो यद्गंधर्वभूत
 प्रेतपिशाचब्रह्मराक्षसयमदूतश्चाकिनी डाकिनि सर्वापदतस्कगच्छ
 पघाताद्यपदवासर्वे च लंतं पश्यं तु मां रक्षं॥ इति मं पुटी करणं॥ अ
 थ च उयेन्यासः। उनेमो ज्योतिर्जुषता मा ज्यं मे वि छिन्नं यज्ञं ममि मंद धातु।
 या इष्टा उष सो निष्क च श्रुताः संसा दधामि ह विषा घृतेन। गृह्याय नमः।
 उच्य बोध्य मिस मिधा जना नां० नाक म०। जठराय नमः। उमृद्नि दिवो अ ५
 रति एथिया देवाः। रुद्रा य नमः। उमिर्माणि ते वर्मनि श्चा दयामि सो

वार

मस्त्वा राजा मृतेनातिवृत्ता। उरोर्वरीषै यो वरिवस्ते अस्त जयं तं त्वामनुमदं उदे
 वाः। मुखाय नमः। उजात वेदाय सुयदिवावको सि। विश्वानरो यदिवा वैद्यतो सि।
 शंप्रजा न्यो यजमाना य लोकं। ऊर्जं पुष्टिं दद दन्या वृत्त्वा स्तुते निमः। इति च उये
 न्यासः॥ आत्मरक्षा कर्तव्या। अथ शिव मं कल्यादिन्यासः। उय जाग्रतो हू
 कल्प मस्तु। शि येन कर्मण्यं रा। यद सर्वं यत्न मं० स्तु। २ यत्प ज्ञान० स्तु। ३ येने दं च
 तं० वी येन यज्ञा य० स्तु। ४ यस्मिन् च साम यज्ञं० रा शनाथाः। यस्मि० श्रित
 ० म० स्तु। ५ सुषारथिरश्वा निवयं म० स्तु। रुद्रा य नमः॥ उमहस्त्र शीर्षा० वा स
 न्निवि० लं। पुरुष एवे दं मर्व० रा ४॥ ११ यत्पुरुषेण ह० इविः। सप्ता न्यास न्य०
 षं पशुं। १२ तं यज्ञं बर्हि० श्रये। तस्माद्यज्ञा सर्वकृतः मं० ज्यं। पशु० ज्ञां श्रये। तस्मा

स्माद्यजा सर्वकृतस्यरे। चंदांसि० तातस्मादश्वा अजा० वयः॥ २५० ॥ यत्पुरुषं० चे
 ते। ब्राह्मणं० पशू० च० शृ० त। चंद्रमामन० अकल्पयन्॥ वेदाहमेतं पुरुषं महान्तं॥
 आदित्यवर्णं तममस्तूपारे। सर्वाणि रूपाणि विचित्रधीरो नामाणि निश्चवा
 निवदं न्यदास्ते। आताप्युर स्तद्यमुदजहार शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशः शतम्
 ॥ तमेहं विद्वानमृत इह तव तिनान्यः पंथा विद्यते यथा यो॥ पायद्वेन यत्तमयजं विद्यते।
 तदेवा० देवाः॥ ३॥ शिरमे स्वाहा॥ ३॥ अश्वा० भं० नूतः॥ प्रथिवीरसाच्च विश्वकर्मणः
 समवर्तताधि। तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेतितसुषम्य विश्वमाजानमुग्र। वेदा
 हमेतं पुरुषं महान्तं। आदित्यवर्णं तमसः परस्ताव। तमेहं विद्वानमृत इह त
 व तिनान्यः पंथा विद्यते यथा यो। यजापतिश्चरति गर्भे अंतः॥ अजायमानो ब

ये।

क्रुधा विजायते। तस्य धीराः परिजानंति योनिं। मरीचीनां पदमिच्छेति वेधम्॥ यो दे
 वेत्य आतपति। यो देवानां पुरोहितः॥ पूर्वोऽपि देवेत्यो जातः। नमो रुचाय
 ब्राह्मणे। रुचं ब्राह्मं जनयंत देवाः॥ अयेतदब्रुवन्। यस्मै वं ब्राह्मणो विद्या
 तातस्य देवा असन्वशे। द्वा श्रुतलक्ष्मीश्च पत्यौ॥ आहारात्रपाश्चै निह
 त्राणि रूपं। अश्विनोद्याप्तं। इष्टं मनिषाण। अमुं मनिषाण। सर्वं मनिषाण।
 उत्तर्बुवः स्वः। अनमो नगवते रुद्राय। उत्तरनारायणः॥ शिखाये वोषट्॥
 उ० आशुः शिशानो वृषतो न युध्मो० न्नास्माकमेध्यविता क० रथानां। शोत्र
 निदं रत्नध्वं। बलविजायः० गोविता। अतिगोत्राणि जयतामुदस्वरा। अ
 स्माकमिंद्रः० हवेषु। उदर्ययमघवन्ना० महा० सि० उ० ह० जयतां मे उ

घोषाः उपप्रेतजयतानरः स्थिरावः मंत्रुबाहवः इन्द्रो वः शर्मयन्नुत्तनाध्या
 यथासथाः अवसृष्टापशः सितागच्छामित्रान्यविशमेषां कंचनो छिद्यः
 यत्र बाणाः संभ्रवा इन्द्रो नः स्रवतृवहा विश्वाहा शर्मयन्नुत्तनाध्या इति प्रमिरथं क
 वचं ॥ उत्तमग्रेरुद्रोऽस्त्वः एतद्दृशिषे त्वं वा तैः नुत्तना ॥ उदेवादेवेषु
 यधं प्रथमा द्वितीये धं ॥ द्वितीया सृतीये धं ॥ तृतीयाश्चतुर्थे धं चतुर्थाः
 पंचमे धं ॥ पंचमाः षष्ठेषु धं ॥ षष्ठाः सप्तमे धं ॥ सप्तमाः अष्टमे धं ॥ अष्टमा
 नवमे धं ॥ नवमा दशमे धं ॥ दशमा एकादशे धं ॥ एकादशा द्वादशे धं ॥ द्वा
 दशा त्रयोदशेषु यधं ॥ त्रयोदशाश्चतुर्दशे धं ॥ चतुर्दशः पंचदशे धं ॥ पंच
 दशाः षोडशेषु धं ॥ षोडशाः सप्तदशे धं ॥ सप्तदशा अष्टदशे धं ॥ अष्टाद

दशाः २

शा एकान्नविः शेषे धं ॥ एकान्नविः शेषे धं ॥ एकविः शा द्वाविः शेषे धं ॥ द्वा
 द्वाविः शा त्रयोविः शेषे धं ॥ त्रयोविः शाश्चतुर्विः शेषे धं ॥ चतुर्विः शाः पंच
 विः शेषे धं ॥ पंचविः शाः षड्विः शेषे धं ॥ षड्विः शाः सप्तविः शेषे धं ॥ सप्तविः शा
 अष्टाविः शेषे धं ॥ अष्टाविः शा एकान्नविः शेषे धं ॥ एकान्नत्रिविः शा त्रिविः
 शेषे धं ॥ त्रिविः शा एकविः शेषे धं ॥ एकविः शा द्वात्रिविः शेषे धं ॥ द्वात्रिविः शा त्रय
 त्रिविः शेषे धं ॥ देवास्त्रिरेकादशास्त्रिस्त्रयः त्रिविः शाः उत्तरे नवतः उत्तरवत्सा
 नः उत्तरसत्त्वानः यकाम इदं जुहोमि ॥ तन्मे मम मृध्यातां वयः स्यामपतयो
 रयीणां ॥ उत्तरं तु विः स्वः अस्त्राय फट् ॥ इति पंचांगन्यासः ॥ पंचमः ॥ अथ षष्ठा
 न्यासः ॥ उपजनने ब्रह्मातिष्ठत् ॥ पादयोर्विस्तुस्तिष्ठत् ॥ हस्तयोर्हरिस्तिष्ठत् ॥

विः शा एकविः शेषे धं

३. हृदयादिनास्तिष्ठंतु। शिरसे मस्तके देवस्तिष्ठतु। शिरसायां वायुदेवस्तिष्ठतु। पृष्ठे पिता कीर्तिष्ठतु। पुरतः पूरुषः।

बाह्वोरिंद्रस्तिष्ठतु। मथरे अग्निस्तिष्ठतु। हृदये शिवस्तिष्ठतु। कंठे वसवस्तिष्ठतु।
वज्रे अरस्वती स्तिष्ठंतु। नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु। नयनोऽयश्चंद्रादित्यौ तिष्ठेतां।
काण्योरश्विनौ तिष्ठेतां। ललाटे रुद्रास्तिष्ठंतु। पाश्र्वयोः शिवशंकरौ तिष्ठेतां।
सर्वतो वायुस्तिष्ठंतु। ततो बर्हिः। भवतो मित्रा नामात्तापरिवृतस्तिष्ठंतु। सर्वेषु
जेषु आर्वादेव ता यथा स्नानं तिष्ठंतु। मां रक्षंतु। अग्निर्मे वाचि श्रितः। प्राणो ह
वाग्भृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। प्राणस्तानं हृदयं स्पृशेत्।
उस्रायो मयि चक्षुः श्रितः। चक्षुर्हृदये। अहृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्म
णि। इति चक्षुषी स्पृशेत्। चंद्रमा मम नसि श्रितः। मनो हृदये। हृदयं मयि। अ
हममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं स्पृशेत्। दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः। श्रोत्रं हृदये।

५. इति वाचं स्पृशेत्। वायुर्मे श्रितः। प्राणो हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि॥४॥

हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति कर्णौ स्पृशेत्। आपो मेरेतुसि श्रिताः। रे
तो हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति गुह्यं स्पृशेत्। पृथिवी मम शरीरि श्रि
ताः। शरीरं हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं। शरीरं।
उषधिवनस्पतयो मम लोमसि श्रिताः। लोमानि हृदये। हृदयं मयि। अहम
मृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति लोमानि स्पृशेत्। इन्द्रो मे बले श्रितः। बलं हृदये।
हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। अर्वांगं स्पृशेत्। पर्जन्यो मम द्वि श्रितः।
सूक्ष्मं हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इति हृदयं। ईशानो मे
मन्य श्रितः। मन्युर्हृदये। हृदयं मयि। अहममृते। अमृतं ब्रह्मणि। इ
ति मूढानि स्पृशेत्। आत्मा मे आत्मनि श्रितः। आत्मा हृदये। हृदयं मयि॥

अहममृते। अमृतं बुद्धिणि। हृदयं स्पृशेत्। पुनर्म-आत्मा पुनरागतात्।
 पुनः प्राणः पुनराकृत-आगात्। वेश्चानरो रश्मिनिर्वाहधनः। अंतस्मि
 श्रुत्वमृतस्य गोपाः॥ इति सर्वांगा निस्पृशेत्। इति षष्ठोऽध्यायः॥ अथाष्टांग
 प्रणाम्य॥ उहिरण्यगर्तः समवर्तताग्रे विधेम। उयः प्राणतो निमिषं विधे
 म। २ उबुद्धजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्विषीमतः। मुरुचो वेन आवः। प्रबुद्ध्या
 उतश्च विवः। ३ उमहीद्योः पृथिहवीमतिः। ४ उपश्वासयं शत्रून्। ५ उ-अग्रे
 नयसुपथारायो-अविधेम। ६ आयाते-अग्रे यजित्यातत्स्रये ह्यारोहात्मानं।
 अष्टावस्रनिक्ष एवं नस्मेन यापुरूणि यजो नृत्वा यजमाग्नीदस्त्रां योनिं। ७
 जातवेदो नुव-आजायमानः स ह्यय एहि। ९॥ उइमं यमप्रस्तरमाहिमी

द्यंगिरोत्तिः पितृत्तिः स्तं विद्वानः। आत्मा मंत्राः कविशस्तावहं ते नाराजनूरुवि
 विषिमादयस्व॥ ८॥ इत्यष्टांगनमस्कारः॥ उरसा शिरसा दृष्ट्या मनसा वच
 तथा। पद्भ्यां कराभ्यां जानुभ्यां प्रणामोष्ठागईरिताः॥ अथ मुद्रा॥ उएषते
 रुद्रनागसंजुषस्त्रातना वस्त्रेन परो मूर्जवतो तीह्यवत तधन्वा पिनाकरुद्रः
 द्यतिवाम्नाः॥ अनेन लिंगमुद्राप्रदर्शनिं॥ अथ ध्यानं॥ शुद्धस्फटिकसंका
 शं त्रिनेत्रं पंचवक्त्रं कं गाधरं दशतुजं मूर्ध्नि सर्वांतरणभूषितं। नीलग्रीवं शशां
 कं नागयज्ञोपश्रूषितं गजचर्मपरिधनं व्याघ्रचर्मोत्तिरीयकं। २। कमंडलुहस्तं
 सूत्रान्यामभूषितं। शूलपाणिनां परशुधाहिपाशाभ्यां मुमादे हाधक्षारिणं। ३।
 चलंतं पिंगलजटं शिखां मुद्योतकारिणं। अमृतेनाकृतं हस्तं दिव्यसिंहास

नामिनं। ४। वृषभसंस्थममारुढं दिव्यजोगसमन्वितं। वामाधः करयुग्माभ्यां
 वरेण्यमक्षयप्रदः। ५। दिग्देवतममायुक्तं सुरासुरनमस्कृतं। नित्यं च शाः
 श्रुतं श्रद्धं श्रवमक्षरमद्युतं। ६। अर्वव्यापिनमीशानं रुद्रं वेविश्वमूर्पिणं।
 एवं ध्यात्वा स्थितः भूम्यक्ततोयजमानमारुतेत्। ७। ॥ इति तैत्तिशाखारु
 द्रन्यासः समाप्तः॥ ॥ शिवशंकरेन लिखितं॥ ॥ ८॥ महादेव॥ ८॥ ॥
 आराधितो मनुष्यैस्त्वमिष्टिदेव सुखदितिः। आराधयामि नमोऽस्तुते॥ ८॥
 महेश्वराः आवावपुत्रे रघुः सचतस्रैः श्वेतैः रश्मिः महकेषु मणिः। वितातजरेव
 लदक्षि मन्त्रो जवेगसाशीघ्रमसहवायशवी। स्वात्मैव जगन्नाथ याव
 त्युज्जवसानिकतावत्प्रीतितावेन लिङ्गे मम नमोऽर्पितवत्। ९॥
 जयशिवदेव जय। १०॥ नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते ॥ ११॥ ॥ १॥